PROPERTY OF ACKU

DAILY ارادہ

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۱۷۶

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

دوولسم کال - دویمه دوره، ۱۱۷۶ مه گڼه، پر له پسې ۲۲۵۰ گڼه د ۱۳۹۰ل.د لیندۍ ۱۹ مه - د شنبې ورځ، د ۱۴۳۳ هـ ق محرم الحرام ۱۴ مه د ۲۰۱۱ د دسمبر ۱۰ مه

د غازي اباد امنیه قوماندان له یو شمېر کسانو سره ووژل شو

د کنړ د غازي اباد په ولسوالۍ کې ځانمرګي برید د ولسوالۍ د امنیه قوماندان په ګډون یو شمېر کسان ووژل اویو شمېر نور یې ټپیان کړل.

دا څرګندونې د غازي اباد ولسوال عبدالوهاب وکړې.

هغه وویل، چې دغه ځانمرګی برید پرون له غرمې وروسته په شاوخوا دوو بجو د ددې ولسوالۍ جامع جومات ته ځېرمه د جمعې له لمانځه وروسته ترسره شو.

دی وایي چې په دې برید کې دوه سرتېري هم وژل شوي او یو شمېر ملکي وګړي ته هم مرګ ژوبله **۳مخ**

ناتو و دشواری های سال های پیشرو در افغانستان

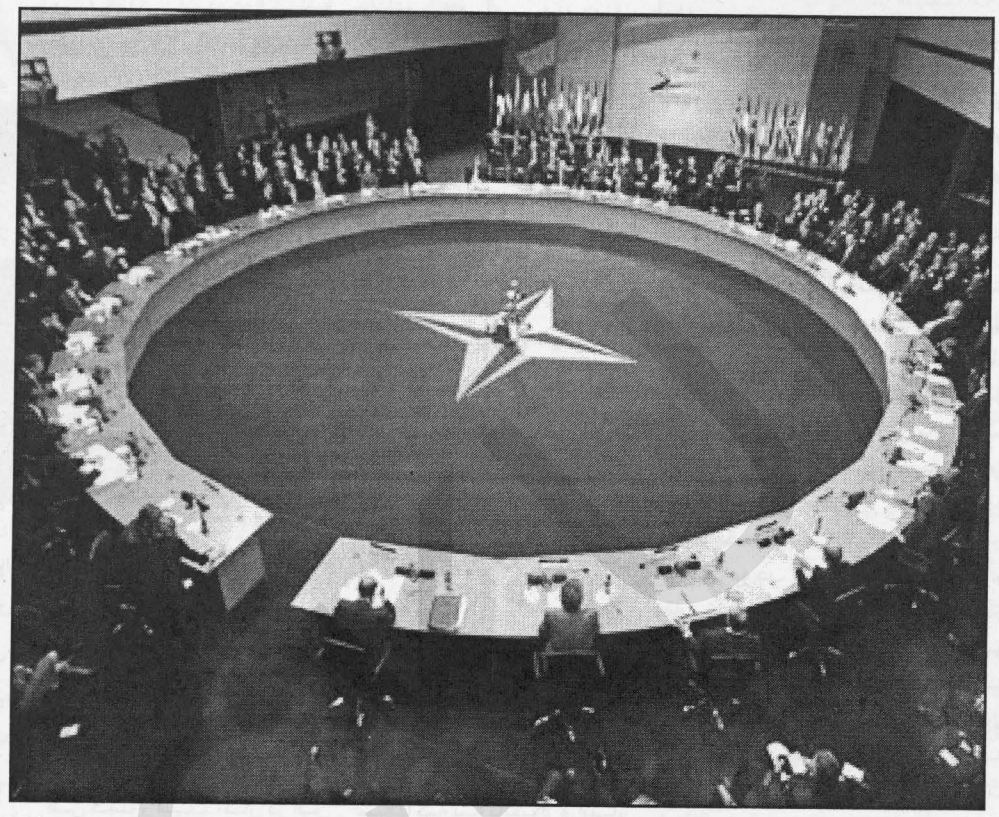

بعد از برگزاری کنفرانس بن دوم که دوشنبهٔ گذشته در مورد افغانستان تدویر یافت، اینک کنفرانس بروکسل که وزیران خارجهٔ ناتو در آن شرکت کرده و محور اصلی گفتگوهای و بحث های آن بازهم موضوع افغانستان بود، روز پنجشنبه پایان یافت. هرچند کنفرانس بن دوم هم چنان نبود که امید می رفت، صرف چند ساعت ادامه یافت و تصامیم آن نیز، مشخص و واضح نبود. زیرا در این کنفرانس کلیات مورد بحث قرار گرفت و قطعنامهٔ آن نیز در بردارندهٔ کلیات بود. چنین به نظر می رسد که در کنفرانس بن و به تعقیب آن کنفرانس بروکسل که در هر دو کشورهای عضو ناتو حضور پررنگ داشتند، یک وعدهٔ قوی یی که بتواند، مبنای حرکت افغانستان آیندهٔ را روشن و امیدبخش تصویر نماید، به چشم نمی خورد. بیشتر چیزی که در این کنفرانس ها مشهود و ملموس است، جنبهٔ تبلیغاتی آن است، هم کشورهای ناتو و هم دولت افغانستان از آنها بهره برداری تبلیغاتی نموده، اما در واقعیت امر، چیزی که بتواند، آیندهٔ کشور ما را که متاسفانه به علت ناکارایی سیستم های گذشتهٔ جامعهٔ جهانی و بی کفایتی دولت افغانستان بازهم تیره و تار به نظر می رسد، تضمین نماید. به هر حال، سکرترجنرال ناتو در این کنفرانس بروکسل هرچند ثبات افغانستان و تمویل نیروهای افغان را تنها کار ناتو ندانست، اما جامعهٔ جهانی را در افغانستان به کم کاری در افغانستان متهم کرده و ابراز داشت، باید جامعه جهانی نیز، در این امر همکاری لازم نماید.

اندرس فوگ راسموسن سکرترجنرال ناتو در کنفرانس مطبوعاتی که درپایان نشست دو روزهٔ وزرای خارجهٔ ناتو صحبت می کرد، گفت: "ما باردیگر نمی خواهیم افغانستان قربانی **ص۳**

روسیه په مشروط ډول په افغانستان کې له ناټو سره مرسته کوي

روسیه وایي، په افغانستان کې له ناټو سره په دې شرط همکاری ته چمتو ده چې د افغانستان د راتلونکې په اړه د هرراز پرېکړو په بهیر کې برخه ورکړل شي.

په افغانستان کې د نړیوالو ځواکونو د لوژستیکي اکمالاتو یوه مهمه ترانزیتي لاره د روسیې او منځنۍ اسیا له هېوادونو تېر ېږي. تر دې مخکې په ناټو کې د روسیې دایمي استازي ویلي وو، که ناټو په اروپا کې د امریکا د دفاعي سپر د پروګرام په اړه د روسیې خبرداری له پامه وغورځوي، نو روسیه به په افغانستان کې له ناټو سره د خپلې همکارۍ کچه راکمه کړي.

په ناټو کې د روسیې دایمي سفیر دیمیتري راګوزین وویل، که روسیه په افغانستان کې د لویدیځو شریکانو د عملیاتو پر وروستیو اهدافو پوه شي، نو همکاري به ورسره وکړي خو که د افغانستان د راتلونکې په اړه د ترلو دروازو شاته بحثونه کېږي او روسیې ته یوازې دومره ویل کېږي چې نړیوال ځواکونه له ۲۰۱۴ کال وروسته له افغانستانه وځي، نو د روسیې ځواب دا دی چې پر دې خبره باور نشي کولای.

راګوزین د روسیې او ناټو د بهر نیو چارو وزیرانو له غونډې وروسته په بروکسل کې خبریالانو ته وویل، که د افغانستان د راتلونکې په اړه د پرېکړو په بهیر کې روسیې ته برخه ورنه کړل شي نو روسیه به هم په افغانستان کې له ناټو سره هېڅ راز همکاري ونه کړي.

روسیه دا مهال په افغانستان کې د هره نړیوالو ځواکونو ته د اکمالاتو لپاره د ناټو لوژستیکي کتارونو ته له خپلې خاورې د تېرېدو اجازه ورکوي. د روسیې او منځنۍ اسیا ترانزیتي لاره د امریکا او ناټو لپاره وروسته له هغه ډېره مهمه شوه چې اسلام اباد د ناټو په هوایي برید کې د ۲۴ پاکستاني سرتېرو د وژل کېدو په غبرګون **۳مخ**

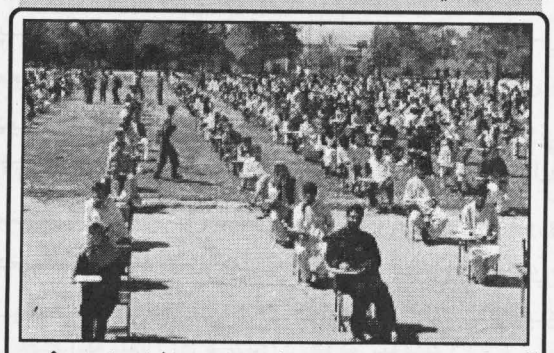

آسیب شناسی روزگار تحصیلات عالی در افغانستان ۲

د ناټو ځواکونو د ډېرش اکمالاتي موټر وسوځول شول

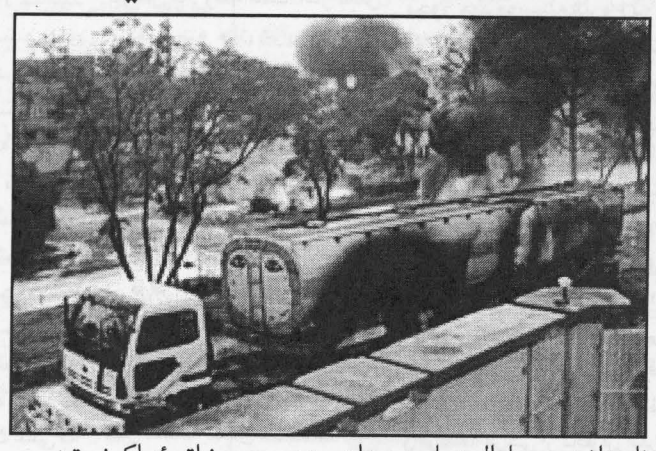

ناپېژاندو وسلوالو د بلوچستان په مرکز کویټه کې په افغانستان کې د مېشتو ناټو ځواکونو د ډېرش اکمالاتي موټر وسوځول.

دغه برید وړمه شپه شاوخوا اته نیمې بجې د کویټې نړیوال هوایي ډګر ته ځېرمه په خروټ اباد سیمه کې د ناټو د موټرو په یو ترمینل (تمځای) کې شوی دی.

ویل کېږي چې په سوځېدلو موټرو کې هغه کانټینر هم شامل دي، چې ناټو ځواکونو ته یې خوراکي توکي لېږدول، خو زیاته برخه یې تېل وړونکي ټانکر دي.

ځایي چارواکي وایي چې په یاد شوي برید کې ځاني زیان نه دی اوښتی.

د خروټ اباد یو تن اوسېدونکی حاجي عبدالله وایي چې لومړی په ترمینل راکټي برید وشو او وروسته ډزې وشوې، چې له املې یې په ترمینل کې اور ولګېد او لمبې یې نورو موټرو ته هم وغځېدې.

دی وایي: ((ترمینل د ناټو له موټرو ډک و، خو تر اوسه لا دا نه ده معلومه، چې څو موټر به سوځېدلي وي.))

په سیمه کې د پولیسو مشر ملک ارشد خبریالانو ته وویل چې د برید پر مهال په ترمینل کې د ناټو ځلور ځلوبښت اکمالاتي موټر ولاړ وو، خو د اور تر لګېدو وروسته ۱۴ موټر له ترمینل څخه وایستل شول او پاتې ډېرش په کې **۳مخ**

د کرکټ ملي لوبډلې نیپال ته هم سخته ماته ورکړه

د افغانستان د کرکټ ملي ټیم پرون په کتمنډو کې د اسیایي شورا په شل اوریزو سیالیو کې کور به ټیم نیپال ته په نیمه پایلوبه کې سخته ماته ورکړه.

افغان لوبغاړو په داسې حال کې چې یوازې یو لوبغاړی یې سوځېدلی و او ځلوبښت توپونه یې لالړل، د نیپال له لوري ټاکل شوی هدف یانې ۶۸ منډې یې پوره کړ.

د افغانستان د کرکټ ملي ټیم به د یکشنبې پر ورځ له هانګ کانګ سره په پایلوبه کې مخامخ شي.

په پرونۍ لوبه کې دولت ځدران ځلور، ضمیر خان دوه، حمید حسن او محمد نبي هر یوه **۳مخ**

د لوی او بښونکي خدای ﷻ په نامه

سرمقاله

د عاشورا پر مراسمو برید باید بابېزه ونه ګڼل شي!

د افغانستان په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره سږ کال د محرم الحرام د لسمې نېټې یانې عاشورا د مراسو د لمانځې پر مهال پر لمانځونکو د یوه ناڅرګند برید له املې تر شپېتو زیات کسان مړه او په لس ګونو نور ټپیان شول. دا برید د کابل د مرادخاني په سیمه کې د ابوالفضل عباس په زیات کې ترسره شو. همداشان ورته بریدونه په بلخ او کندهار ولایتونو کې هم ترسره شول، خو هلته یې تلفات د کابل په پرتله لږ وو. په هر صورت دا چې دا بریدونه ولې، څنګه وشول، کومې موخې یې ترشا پرتې وې او د افغانستان د ولس لپاره به څه پایلې ولري، دا ډېره مهمه او د بحث وړ موضوع ده. ځکه دا لومړی ځل دی چې په افغانستان کې داوړ پېښه ترسره کېږي. که په عمومي توګه د افغانستان ټولنیز جوړښت ته پاملرنه وکړو، نو په دې هېواد کې بېلابېل قومونه، ژبې، مذهبونه او ډلې شتون لري، چې د تاریخ په اوږدو کې یې یو له بل سره ښه اړیکي لرلي دي، خو په دې وروستیو کې څو لسیزو کې په دې هېواد کې د دې هېواد دوښمنانو د خپلو شومو موخو د ترلاسي په پار یو لړ قومي، ژبنیو شخړو ته لمن وهلې او اوس یې مذهبي شخړو او ستونزو پیدا کولو ته هم لار پرانیستله. دوی له همدې لارو غواړي د افغانستان متدین او یو موټی مسلمان ولس سره ووېشي، او هغه د چا خبره او به خړې او کبان په کې ونیسي. په همدې تېرو دوو درېیو لسیزو کې د وخت په تېرېدو سره په دې هېواد کې قومي، ژبنیو او سمتي شخړو زور اخیستی او ورځ تر بلې زور اخلي او د افغان ولس تر منځ د اتحاد کړۍ یې وروړو د سستوالي په خوا روانه کړې ده. باید ووایو چې د دې شخړو په ترڅ کې د ژبې، قوم او سمت مسئله په افغانستان کې دومره نوې مسئله نه ده، بلکې یو څه تاریخي واټن لري، خو د مذهبي تعصب او مذهبي شخړو پیلامه په افغانستان کې نوې او مهمه خبره ده. ځکه د افغانستان دوښمنان غواړي د افغان ولس ترمنځ له ګڼو نورو اختلافونو او تعصباتو سره په څنګ کې اوس د مذهبي تعصب او مذهبي شخړو اور هم بل کړي او په دې سره افغان ولس لاپسې وپاشي او دوی خپلو شومو موخو ته ورسېږي.

په دې توګه افغان دولت ته اړینه ده، چې د یادو پېښو جدي څېړنه وکړي، اصلي سرچینه یې معلومه او له عاملانو سره یې دې سختې او ډیپوماتیکې خبرې وشي او په دې توګه دا نوې راټکېدلې شخړه باید په همدې لومړي سر کې له منځه یوسي او که خدای مه کړه دا ستونزه د نورو هغو غوندې د افغان ولس ترمنځ ریښې وغځوي، نو د هېواد او سیمې د ثبات او هوساینې لپاره به ډېرې ناوړه پایلې له ځانه سره ولري.

آسیب شناسی روزگار تحصیلات عالی در افغانستان

محمد شریف افضل (محصل پوهنحی ژورنالیزم)

یکی از بدترین پیامدهای سه دههٔ اخیر، نابسامانی و بحران در افغانستان ضربه خوردن سهمگین آموزش ابتدایی و عالی در این کشور بود. در حالیکه در این سه دهه زیرساختهای مادی و معنوی تعلیم نابود شدند، ماجرای ۱۱ سپتمبر ۲۰۰۱ و پیامد آن سرنگونی رژیم طالبان که دختران را از تحصیل منع نموده و درب مدارس و دانشگاه ها را بسته کرده بودند، روزنه امیدی در دل کودکان، نوجوانان و جوانان افغان در داخل و خارج بوجود آورد تا بار دیگر به صنف ها بروند، بیاموزند و لذت ببرند. در حالیکه همگی از جنگ خسته به نظر می رسیدند، دموکراسی ناپایداری در افغانستان تاسیس شد که با تمام مشکلات و بحرانهایی که از خارج آن را تهدید می کرد، ده سال دوام مکمل با دشمنان دموکراسی و آزادی در مبارزه بود.

آن چه به حوزه تحصیلات عالی مربوط می شود، جوانان کشور ما بسیار خوشبین هستند و بر این باورند که توسعه و افزایش پوهنتون های دولتی و همینطور فراوانی موسسات تحصیلات عالی خصوصی و آمار فزاینده محصلان در پهنای ولایات افغانستان نشانه غرورآمیزی از رشد و شکوفایی تحصیلات در این کشور است. آنان در این اندیشه اند کشوری که تا یک دهه گذشته مراکز تحصیلی اش نابود شده بود، اینک از حیث آموزش پر و بالش دو باره در آمده و بزودی به پرواز در خواهد آمد و اوج خواهد گرفت. بر این حسب زمانی که این طیف وسیع با شور و شوق زایدالوصفی که در آنها مشاهده می شود، از تحصیل فارغ شوند، افغانستانی ساخته خواهد شد که به سرعت خود را از لایه های پایین جدول کشورهای در حال توسعه و فقیر بالا خواهد کشید و نسبت به کشورهای منطقه یک سرو گردن بالاتر خواهد ایستاد و چه بسا دوشا دوش کشورهای توسعه یافته در جهان عرض اندام خواهد نمود.

اما باید گفت اگرچه خوشبینی هر چند آرمان گرایانه هم باشد، نشان امید به زندگی است و چه بسا زنده بودن احساس امید، فواید بسیاری در بر دارد، اما اگر بخواهیم واقع بینانه و با توجه به حقایق روزگار تحصیلات عالی به قضایا نگاه کنیم، ناگزیر خواهیم بود فتیله آرمانهای خویش را پایین کشیده و در باد هیاهویی که مسئولان تحصیلات عالی و موسسات خصوصی به راه انداخته اند، نخوابیم. گرچند کسی نمی تواند منکر توسعه کمی و آماری مراکز تحصیلات عالی از نوع دولتی و خصوصی و آمار فزاینده محصلان باشد، اما جان کلام در این است که توسعه کمی شرط کافی برای نوید دادن آینده درخشان برای افغانستان نخواهد بود. اگر بخواهیم به صورت تفکیک شده موضوع را بازکنیم، مناسب است که قضیه تحصیلات عالی را در دو حوزه دولتی و خصوصی بررسی کنیم.

۱- پوهنتون های دولتی

تقریبا در همان سالی که دولت جمهوری اسلامی افغانستان بیش از دو دهه بحران و منازعه سربرآورد، مهمترین پوهنتون ملی این کشور یعنی پوهنتون کابل نیز بازگشایی شد. دانشگاهی که در دوران جنگ‌های داخلی در خط مقدم نبردهای احزاب قرار داشت و پیوسته دست به دست می شد. چیزی که از این مرکز تحصیلی باقی مانده، چند ساختمان قدیمی و رنگ و رو رفته با هزاران سوراخ و حفره‌های کوچک و بزرگی است که نقش و جای مری ها در آند به نظر میرسید. این پوهنتون با این وضعیت بازگشایی شد و اساتید و محصلان که اینک از هر کدام سن و سالی گذشته بود، بازگشتند و چراغ علم و دانش در آن بر افروختند. همین طور پوهنتون‌های دولتی که سالها گلوله و خاک خورده بودند، در شهرهایی مانند قندهار، جلال‌آباد، هرات و مزار شریف نیز از جای برخواستند و تکانی به خود دادند و پس از سالها که به پایگاه و انبار مهمات تبدیل شده بودند و یا مقر فرماندهی جنگ های داخلی قرار گرفته بودند، دوباره مرکز تعلیم و تربیه شدند.

این پوهنتونها اینک سر پا ایستاده اند و وزارت تحصیلات عالی که اداره امور آنها را به عهده دارد، هر ساله هزاران نفر وارد پوهنتونهای دولتی می شوند. آمار سالیانه داوطلبان نشان می دهد که تا چه اندازه شوق تحصیل میان نوجوانان و جوانان بالا رفته است. آمار بیش از یک صد و چهل هزار داوطلب کانکور نشان می دهد که علی رغم محرومیتهای پایدار و فقر فزاینده مردم افغانستان، در حوزه تحصیل، انقلابی در شرف تکوین است. بدیهی است که مسئولان وزارت تحصیلات عالی در برابر این آمار خیره کننده داوطلبان که از داخل و خارج درب پوهنتونها را می کوبند، غافلگیر شده اند. نتایج کانکور سال گذشته نشان داد که تا چه اندازه شور و شعف در نزد جوانان بالاست و تا چه اندازه امکانات و تسهیلات وزارت تحصیلات عالی در این راستا محدود.

گذشته از این، آنانی که توفیق تحصیل در پوهنتون های دولتی را یافته اند را نباید خوشبخت ترین جوانان افغان خواند، به این دلیل که این دانشجویان از لحاظ تشریفات و امکانات تحصیلی با محدودیتهای فراوان روبرو اند.

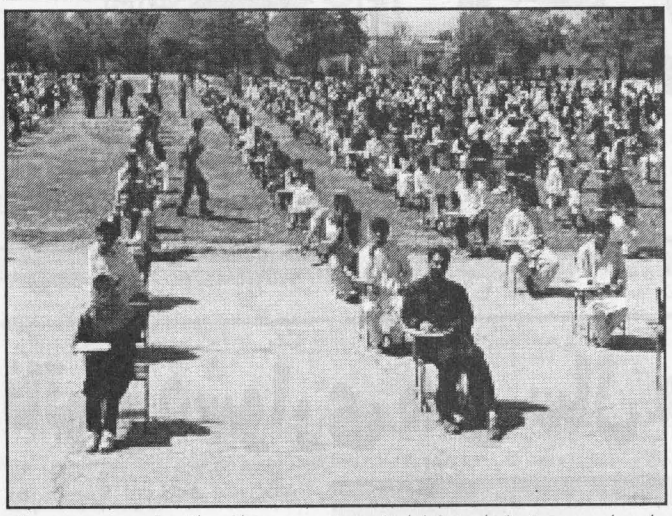

ولی با وجود تمام این ناراحتی ها و محدودیتها، خوبی پوهنتون های دولتی در آن است که چنگ در جیب دانشجویان نمی‌اندازند و هزینه یی بر گرده آنان تحمیل نمی کنند.

۲- موسسات تحصیلات عالی خصوصی:

وزارت تحصیلات عالی تنها پس از چند سال در رژیم فعلی افغانستان به درستی دریافت از آنجا که نمی تواند به تنهایی بار سنگین ارایه خدمات آموزشی به خیل عظیم شیفتگان علم و دانش را بردارد، با اعطای مجوز به موسسات تحصیلات عالی خصوصی، بخشی از وظایفش را به بخش خصوصی واگذار نمود. این سیاست موجب شد که روزنه دیگری مقابل گروه انبوهی از دانشجویان که در پشت دیوار دانشگاه های دولتی منتظر مانده بودند، گشوده شود و ندایی به گوش آنان رسد که فریاد می زدند: «پول بدهید؛ علم بگیرید». البته این ندا توجه بسیاری از فارغ التحصیلان مقطع وزارت معارف را که در تهیه پول نان شب شان مانده بودند را جلب نکرد اما در این میان عده یی هم بودند که به قول معروف دست خودشان و یا خانواده شان به دهنشان می رسید؛ آنان یا فرزندان وکلای پارلمان و یا مامورین بلند پایه ادارات دولتی و ولایتی بودند، یا تاجرزاد گانی بودند و یا متعلق به قشر متوسط جامعه بودند که موقعیتی تثبیت شده داشتند و می توانستند با صرفه جویی در سایر هزینه های زندگی، پول تحصیلشان را به نوعی تامین کنند. در کل این موسسات مشتریان خود را پیدا نمودند و پس از اخذ مجوز چند موسسه شروع به کار نموده و به سرعت تبدیل به موسسات اقتصادی انتفاعی مبدل شدند که موجب شد بسیاری که پول داشتند و نمی دانستند آن را در چه زمینه یی به کار بیندازند، وسوسه شوند تا مجوز تاسیس موسسه تحصیلات عالی خصوصی بگیرند تا جایی که اینک شمار این موسسات در سراسر افغانستان در حدود ۳۰ موسسه بالغ می شود. پیش بینی می شود که شرایط کنونی افغانستان ظرفیت گردش کار این همه موسسه تحصیلاتی را ندارد و فرضیه برخی از ناظران این است که بسیاری از این موسسات با توجه به افزایش ظرفیت پوهنتون های دولتی در سالهای آینده ورشکست خواهند شد. اما آن چه به وضعیت فعلی این موسسات مربوط می شود این است که این موسسات هم اکنون هر کدام با چند صد دانشجو در بیش از ده ولایت افغانستان مشغول به فعالیت اند و خبری هم از انحلال این نهاد های تحصیلی گزارش نشده است.

در یک نگاه آسیب شناسانه باید به این پرسش پاسخ داد که این حجم از موسسات تحصیلات عالی خصوصی تا چه اندازه مفید به حال دانشجویان و تامین نیازهای انسانی برای بازسازی افغانستان است؟ پاسخ به این سوال با توجه به وضعیت داخلی و گزارشهایی که از مدیریت بعضی ازاین موسسات به گوش می رسد، نگران کننده است. بسیاری از آنان که از نزدیک با این موسسات محشور بوده اند تاکید می کنند که غالب موسسات تحصیلات خصوصی تبدیل به دکان های بزرگی شده اند که در برابر دریافت پولهای هنگفت کالای نا مرغوب تحویل مشتری می دهند. به گفته شاهدان همه چیز در این موسسات قربانی سود جویی موسسان و سرمایه گذاران می شود. گرچند این موسسات برخی از اساتید قابل و اندیشمند را از کشورهای خارجی فراخوانده اند، اما این اساتید در ساحه تعلیم و تعلم تجربه چندانی ندارند. گذشته از آن فقر نیروی انسانی در حوزه تدریس موجب شده که به هر کسی که دستشان برسد به عنوان استاد استخدام می کنند.

گذشته از آن هیچ کسی نمی تواند سوگند یاد کند موسسه یی که هم اکنون با صدها چالش و مانع اداری، مالی و خصوصا مدیریتی روبرو است، حتی‌المقدور طی یک دوره چهارساله کارشناسی ادامه حیات دهد. اخبار واصله از این موسسات حاکی از آن است که برخی از این موسسات بیش از آن که در راستای اعتلای سطوح کیفیت علمی و آموزشی موسسه کوشش کنند، برای تحمیل اراده شان به هم قطارانشان رقابت می نمایند و از هیچ اقدامی در جهت تضعیف سایرین فروگذار نمی کنند. از این رو سوء مدیریت این موسسات از مهمترین مخاطراتی است که اساس این موسسات را تهدید نموده و دانشجوی ساده دل را به کام جنگ قدرتی می اندازد که مدیران این موسسات برای ربایش لقمه نانی از چنگ همدیگر به راه انداخته اند.

پیش بینی برخی از آنانی که از نزدیک با منابع و امکانات این موسسات آشنایند آن است که با توسعه کمی پوهنتون های دولتی و همین طور تاسیس پی در پی موسسات خصوصی، به

زودی شرایط تنازع بقا در ص۳

د غازي اباد امنیه قوماندان...

اوښتې ده. خو دکونړ یوې امنیتي سرچینې د نامه له څرګندولو پرته وویل چې په دې برید کې امنیه قوماندان محمد اسماعیل، دامنیت یوکارمند مالي خان او ددې ولسوالۍ دوه سرتېري او دوه ملکي وګړي وژل شوي دي. دغې سرچینې وویل چې په دې پېښه کې اته تنه ملکي وګړي ټپیان شوي هم دي. د کونړ د مرکز اسعداباد روغتون یو تن نوکریوال ډاکټر پژواک ته د نورو معلوماتو له ورکولو پرته وویل، چې له یادې پېښې څخه دې روغتون ته یو مړی او دوه ټپیان ورورړل شوي دي، چې ټول ملکي وګړي دي. خو د طالبانو ویاند ذبیح الله مجاهد وایي چې یاد شوی برید ځانمرګی نه، بلکې چاودنه وه، چې د دوی له خوا تر سره شوې ده. ده وویل چې په دې چاودنه کې د ولسوالۍ د امنیه قوماندان محمد اسماعیل په ګډون د ولسوالۍ ٦ تنه امنیتي کسان وژل شوي دي.

روسیه په مشروط ډول په ...

کې له افغانستان سره خپله ترانزیتي لاره بنده کړه.

راګوزین وویل، مورچه طبیعي ډول غواړو چې د افغانستان په اړه د بحثونو په جریان کې واوسو نه په دې خاطر چې امریکا له افغانستانه لرې او روسیه ورته نژدې ده. نوموړي زیاته کړه چې له افغانستان سره د روسیې د متحدو هېوادونو، د ډله ییز امنیت ټرون CSTO د غړو ګډ سرحد بله مهمه مسئله ده نو په همدې دلیل راګوزین ټینګار وکړ چې د روسیې د همکارۍ د دوام شرط، د افغانستان د راتلونکې په اړه د پرېکړو په بهیر کې کرېملین ته برخه ورکول دي.

په ناټو کې د روسیې دایمي استازي دیمیتري راګوزین تر دې مخکې په افغانستان کې له ناټو سره د خپل هېواد همکاري په اروپا کې د امریکا د میزایلو د دفاعي پروګرام د لغوې له شرط سره هم تړلې وه. په اروپا کې د امریکا د هوایي دفاعي سپر له پروګرام سره د روسیې د مخالفت موضوع په بروکسل کې د ناټو او روسیې د چارواکو په کتنه کې ورمه ورځ یوځل بیا رابرسېره شوه.

د چارشنبې په ورځ راګوزین وویل، که ناټو په اروپا کې د امریکا د هوایي دفاعي سپر په اړه د روسیې خبرداری له پامه وغورځوي نو مسکو به په افغانستان کې د ناټو له عملیاتو سره خپله همکاري راکمه کړي. د دې څرګندونو په ځواب کې د ناټو عمومي منشي اندرېس فوګ رسموسېن وویل چې په افغانستان کې ثبات او امنیت هغه مسئله ده چې د روسیې په ګډون د ټولو اړخونو ګټه په کې ده.

د کرکټ ملي لوبډلې نیپال ...

یو-یو نیپالي لوبغاړي وسوځول.

په پېټنګ کې کریم صادق په ۳۲ توپونو ۲۶ منډې او شبیر نوري په ۲۷ توپونو ۲۲ منډې جوړې کړې.

د افغانستان د کرکټ ملي ټیم تر دې مخکې په روان تورنمنټ کې بوټان، عمان او نیپال ته هم ماتې ورکړې وې.

د ناټو ځواکونو دېرش اکمالاتي ...

دوړه شول. دې وایي چې د اور وژنې څلورو موټرو هڅه کوله، چې اور مړ کړي، خو د اور لمبې زورورې وې او د اور وژنې عملې په ترمینل کې پاتې موټر ونه شوای ژغورلی.

خو د پېښې په ځای کې د بلوچستان ایالت دکورنیو چارو د وزیر ویاند نصیب الله وویل چې په برید کې د ناټو ځواکونو ۲۴ موټر په بشپړه توګه سوځېدلي دي. هغه زیاته کړه، لومړی یو توغول شوی راکټ پر موټرو اور ولګاوه او وروسته ډزې او چاودنې هم شوې دي. پولیس وایي چې پلټنې یې پیل کړې دي، خو تر اوسه له پېښې سره د تړاو په شک هېڅوک هم په لاس نه دي ورغلي.

پاکستان وروسته له هغه په خپله خاوره کې د ناټو ځواکونو د اکمالاتي موټرو په تګ راتګ بندیز ولګاوه، چې د یادو ځواکونو الوتکو شاوخوا دوې اونۍ مخکې د افغانستان په خاوره کې د پاکستانیو سرتېرو په جوړه شوې پوسته برید وکړ. په دې برید کې د پاکستان ۲۴ سرتېري وژل شوي او شپاړس نور ژوبل شوي وو.

ناټو و دشواری های سال های ...

جنگ های داخلی شود".

راسموسن که همچنان حمایت و آموزش نیروهای افغان را اساسی خوانده، افزود که ناتو در دهۀ تحول افغانستان (بین سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۴) بیشتر تمرکز روی برنامه های آموزشی نیروهای افغان می نماید.

وی علاوه کرد که نیروهای امنیتی که به همکاری ناتو تجهیز، تمویل و آموزش می بینند، یک نیروی دفاعی می باشد. سکرترجنرال ناتو در مورد نشست سران ناتو در شیکاگوی امریکا یاد آورشد که موضوع افغانستان در این نشست؛ ازجملۀ موضوعات اساسی می باشد. قراراست که نشست سران کشورهای عضو سازمان ناتو درماه می سال آیندۀ میلادی در شهر شیکاگو امریکا دایر و میکانیزم حمایت درازمدت نظامی ناتو با افغانستان، مشخص گردد.

خ. احمد

آسیب شناسی روزگار تحصیلات ...

فضای آموزش عالی افغانستان به وجود می آید که در نتیجه موسساتی که از پشتوانه مالی ضعیفتر برخوردارند و یا صرفا فیس اندکی از دانشجویان می گیرند وابسته اند، شرایط سخت تری را برای ماندن تجربه خواهند نمود. از این رو بسیار محتمل است که بسیاری از این موسسات که از یک سو با بحران مالی مواجه خواهند شد و از سوی دیگر قابلیتهای جذابی مانند داشتن کادر علمی معتبر و یا امکانات آموزشی و رفاهی برتر را نداشته باشند، از گردونه آموزش عالی حذف خواهند شد. اینان در آینده نه چندان دور به ورشکستگانی تبدیل خواهند شد که نه تنها سرمایه و اعتبار خود را به حراج گذاشته اند، بلکه هزینه ها و آمال جوانانی را برباد داده اند، کاری که تیشه را به ریشه فراگیری علم و فرهنگ می زنند.

جهان و ابر قدرت های نظامی

۴- نگاهی به توان نظامی هند

دیگر از قدرت های بزرگ نظامی هند در منطقه و جهان است. براساس معلومات منتشر شده توسط سازمان سیا و کتابخانۀ کنگرۀ امریکا و برآورد آنها در سال ۲۰۱۱، هم‌اکنون هند از نظر توان نظامی در ردۀ چهارم قدرت‌های نظامی جهان قرار دارد.

هند که جمعیت آن یک میلیارد و ۱۸۹ میلیون و ۱۷۲ هزار تن است، هم‌اکنون دارای یک میلیون و ۳۲۵ هزار پرسونل فعال نظامی است و تعداد نیروهای احتیاطی فعال این کشور یک میلیون و۷۴۷ هزار تن است.

نیروی زمینی هند دارای ۵ هزار دستگاه تانک، ۳ هزار دستگاه نفربر، ۱۰ هزارعراده توپ دستی کش، صدعراده توپ قابل حمل بر روی موتر، ۲۹۲ دستگاه دافع ضد راکت، ۵ هزارتوپ و هاوان انداز، ۵۱ هزار و ۷۹۹ دستگاه ضد تانک، ۱۵ هزار و ۵۰۸ دستگاه دافع هوا و ۷۰ هزار وسیلۀ نقلیۀ لوژستیکی است.

اخیرا نیروی زمینی هند به منظور تقویت قدرت نظامی خود دومین مجموعۀ راکت های مافوق صوت کروز 'برهموس' با برد ۲۹۰ کیلومتری و مجهز به ۱۶ اسلحۀ ویژه را به روسیه سفارش داد.

راکت مافوق صوت برهموس به طور مشترک توسط هند و روسیه تولید شده و قابلیت پرتاب از زیردریایی، کشتی، طیاره و یا زمین را دارد.

نیروی هوایی هند نیز، دارای ۲۴۶۲ فروند جت جنگی و طیاره، ۸۴۸ فروند هلیکوپتر و ۳۵۲ میدان عملیاتی است.

نیروی دریایی هند نیز، دارای ۱۷۵ فروند کشتی، هفت بندر، یک ناو طیاره بر، ۱۵ زیر دریایی، ۳۱ قایق نظامی گزمه، ۱۲ ناوچه، ۸ ناوشکن و ۲۰ قایق جنگی خشکی آبی است.

بودجۀ نظامی هند در سال ۲۰۱۱، ۳۶ میلیارد دالر بوده است. کشور هند دارای مساحت ۳ میلیون و ۲۸۷ هزار و ۲۶۳ کیلومتر مربع، ۷ هزار کیلومتر خط ساحلی و ۱۴ هزار و ۱۰۳ کیلومتر سرحد مشترک است.

هند همچنین هفتۀ گذشته یک راکت با قابلیت حمل سرګلولۀ هسته‌یی آزمایش کرد.

هند این راکت را که Agni-IV نام دارد، در سواحل شرقی خود آزمایش کرد.

سیتانشو کار، سخنگوی وزارت دفاع هند اظهار داشت: این راکت با موفقیت در مناطق ساحلی "اوریسا" آزمایش شد.

این راکت دو مرحله‌یی ۳ هزار کیلومتر برد دارد و ظرفیت برداشت وزن آن یک تن است.

۵- نگاهی به توان نظامی بریتانیا:

براساس اطلاعات منتشر شدۀ توسط سازمان سیا و کتابخانۀ کانگرس امریکا و برآورد آنها در سال ۲۰۱۱، هم اکنون بریتانیا از نظر توان نظامی در ردۀ پنجم قدرت‌های نظامی جهان قرار دارد. بر پایۀ این معلومات، نیروهای مسلح بریتانیا که به نیروهای مسلح سلطنتی بریتانیا و یا نیروهای مسلح علیاحضرت ملکه هم شناخته می‌شوند، از لحاظ قانونی "نیروهای مسلح تاج و تخت سلطنت" هستند. هم‌اکنون قوماندانی کل قوا بر عهدۀ الیزابت دوم، ملکۀ بریتانیا و وارث مقام سلطنت بریتانیاست. وزارت دفاع هم مسوولیت ادارۀ نیروهای مسلح بریتانیا را برعهده دارد. کنترول نیروهای مسلح نیز، بر عهدۀ لوی درستیزوالی این کشور است که هم‌اکنون توسط جنرال دیوید ریچاردس اداره می‌شود. بر اساس معلومات عنوان شده از سوی سازمان استخبارات مرکزی امریکا (سیا) و کانگرس امریکا، بریتانیا که جمعیت آن ۶۲ میلیون و ۶۹۸ هزار تن است، هم‌اکنون دارای ۲۲۴ هزار و ۵۰۰ پرسونل فعال نظامی است و تعداد نیروهای احتیاطی فعال این کشور، ۱۸۷هزار تن است. نیروی زمینی بریتانیا دارای ۴۲۰ دستگاه تانک، ۴۳۴۷ دستگاه نفربر، ۱۳۸عراده توپ دستی کش، ۱۲۰ عراده توپ قابل حمل بر روی موتر، ۴۲ دستگاه دفاع راکتی، ۲۵۶۳ هاوان و توپ، ۴ هزار دستگاه ضد تانک، ۶۵۳ دستگاه دافع هوایی و ۱۶۰۱۱ وسیلۀ نقلیۀ لوژستیکی است. نیروی هوایی بریتانیا نیز، دارای ۱۶۶۳ فروند جت و طیاره، ۶۰۶ فروند هلیکوپتر و ۵۰۵ میدان عملیاتی است. نیروی هوایی سلطنتی رسما در ۱۹۱۸بنیان گذاشته شده و قدیمی‌ترین نیروی هوایی جهان است. بمباردمان در سدن آلمان در جریان جنگ دوم جهانی که در آن بم‌افکن‌های نیروی هوایی سلطنتی و نیروی هوایی اردوی امریکا بیش از ۲۵ هزار تن غیرنظامی را در بمباردمان مناطق مسکونی کشتند، از نقاط تاریک کارنامۀ آن است. نیروی بحری بریتانیا نیز، دارای ۹۹ فروند کشتی، ۱۰ بندر، ۱۱ زیر دریایی، ۲۳ قایق نظامی گزمه، ۱۳ ناوچه، شش ناوشکن و ۱۰ قایق جنگی خشکی آبی است. نیروی بحری بریتانیا دارای یک ناو طیاره بر است. نیروی بحری سلطنتی بریتانیا قدیمی‌ترین نیروی ارتش بریتانیاست. از اواسط قرن هجدهم میلادی تا اواسط قرن بیستم میلادی، نیروی بحری بریتانیا، قویترین نیروی بحری دنیا بود. ایجاد این نیرو در امپراتوری بریتانیا مانند نواختن یک قسمت کلیدی بود؛ چرا که به وسیلۀ آن، حکومت بریتانیا، از سال ۱۸۱۵ میلادی تا حدود ۱۹۴۰، بر تمام قدرت جهان چیره بود. در طول جنگ جهانی دوم، نیروی بحری بریتانیا، از حدود ۹۰۰ کشتی جنگی بهره می‌برد. در طول جنگ سرد، نیروی بحری بریتانیا، عمدتا به یک نیروی ضد زیر دریایی تبدیل گشته بود و زیردریایی‌های اتحاد جماهیر شوروی را شکار می‌کرد. بودجۀ نظامی بریتانیا در سال ۲۰۱۱، نزدیک به ۷۴ میلیارد دالر بوده است. کشور بریتانیا دارای مساحت ۲۴۳هزار و ۶۱۰ کیلومتر مربع، ۱۲هزار و ۴۲۹ کیلومتر خط ساحلی و ۳۶۰ کیلومتر سرحد می باشد.

کنفرانس بن دوم؛ عبور از واقعیت‌ها

منبع: تاگس اشپیگل — ترجمه: روزنامهٔ اراده

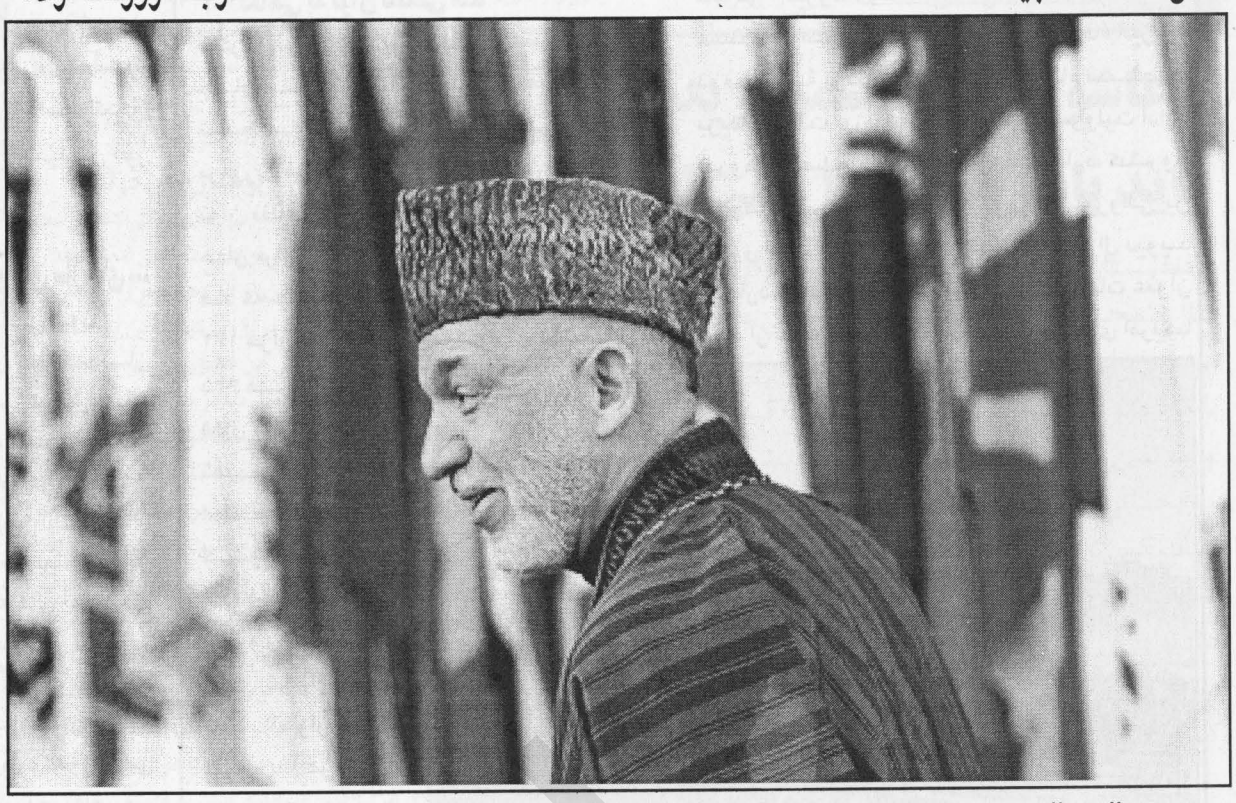

در نشست "بن ۲" نه انتقادی از رییس جمهور کرزی شد و نه حرفی از خشونت و فساد مالی زده شد. در این کنفرانس بیش از همه از پیشرفت‌ها و دستاوردها در افغانستان یاد شد.

پایتخت آلمان‌غربی در دوران جنگ سرد، دوشنبه گذشته میزبان نماینده گان هیأت‌هایی از ۸۳ کشور دنیا بود که با هدف بررسی شرایط کنونی و آیندهٔ افغانستان راهی بن شده بودند.

در این کنفرانس، بیش از همه دربارهٔ پیشرفت‌ها در سرزمین هندوکش صحبت شد، ولی از طالبان و دیگر مشکلات حرفی زده نشد.

روز دوشنبه گذشته که در بن بحث کمک‌های آینده برای بازسازی افغانستان در میان بود، نماینده گان ۸۳ دولت حضور داشتند؛ از آلبانیا گرفته تا ویتنام در فهرست حاضران در این نشست دیده می‌شدند و هر دولت باید حرفی از آیندهٔ افغانستان می‌زد. بیشتر سخنرانان روی پیشرفت‌های به دست آمده تمرکز داشتند و وعده دادند که پس از پایان سال ۲۰۱۴ و خروج نیروهای ناتو از دامنهٔ رشتهٔ کوه‌های هندوکش همچنان متعهد و مسوول باقی بمانند. رییس جمهورکرزی نیز، با لبخندی دوستانه این تضمین‌های ثبات و امنیت را پذیرا می‌شد. وی همراه با گوئیدو وستروله، وزیر امورخارجهٔ آلمان که میزبانی نشست را برعهده داشت، کنفرانس صلح افغانستان را هدایت کردند؛ کنفرانسی که درست یک دهه پس از نشست شماره یک در همان شهر بن برگزار می‌شد. در آن زمان به دنبال سقوط رژیم طالبان بحث بر سر تقسیم قدرت بود، به گونه‌یی که ثبات پس از بیش از سه دهه جنگ داخلی به افغانستان بازگردد.

این بار هم بحث بر سر چگونگی مراقبت از صلح پس از خروج نیروهای خارجی بود؛ زمانی که افغان‌ها دوباره مسوول برقراری امنیت در کشورشان می‌شوند.

این بار حرف از مسوولیت متقابل بود؛ از چالش‌ها و حسن نیت. علی اکبر صالحی، وزیر امور خارجهٔ ایران با انتقاد از نیت برخی کشورهای ناتو برای ادامهٔ حضور در افغانستان پس از سال ۲۰۱۴ گفت که امنیت در افغانستان برای ایران از اهمیت خاصی برخوردار است. وی برپایی جنگ داخلی تازه در کشور همسایهٔ ایران را سبب روانه شدن سیلی از فراریان و پناهنده گان به کشورش دانست. وی به تجارت موادمخدر در افغانستان اشاره کرد که همانند گذشته به ایران آسیب می‌رساند. به گفتهٔ وی بخش زیادی از مواد افیونی تولید شده در افغانستان به ایران فرستاده شده و این میزان هر روز بیش از گذشته می‌شود.

پاکستان، دیگر همسایهٔ افغانستان نقش پر رنگی در این کشور دارد. همکاری پاکستان نیز، همانند موضع ایران از اهمیت خاصی برخوردار است. البته چوکی همسایهٔ شرقی افغانستان در بن خالی بود. پس از حملهٔ هوایی امریکا به یک پوستهٔ سرحدی پاکستان، اسلام آباد از حضور در نشست بن سر باز زد. حتا عذرخواهی امریکا نیز جواب نداد و در موضع پاکستان تغییری به بار نیاورد. بدون پاکستان و همچنین در نبود بخشی از طالبان هیچ صلح پایه داری در کار نخواهد بود. تمام طرف‌ها بر سر این دیدگاه باور مشترکی دارند. در بن از طالبان تقریبا هیچ اسمی به میان نیامد و همچنین از مشکلات بسیار دیگری که مانع از بازسازی افغانستان هستند. مشکلاتی از قبیل فساد مالی و ساختار مافیایی قدرت.

روز دیپلوماسی بود. برای همین در سالون عمومی سابق پارلمان آلمان، بوندستاگ، انتقادی از کرزی به گوش نرسید؛ مردی که به لطف انتخاباتی جنجالی و اتحاد مشکوک با جنگسالاران دیروز توانست، در راس قدرت باقی بماند. هیلری کلنتن، وزیر خارجهٔ امریکا دربارهٔ او که مدت هاست اعتبار خود را از دست داده، تنها گفت: "رییس‌جمهور کرزی وعدهٔ انتخاباتی سالم را در سال ۲۰۱۴ داده است." به عبارت دیگر، حتا مشکل رهبری افغان‌ها نیز، باردیگر به زمان دیگری موکول شد.

در حاشیهٔ این کنفرانس بحث چگونگی اوضاع پس از بیرون رفتن نیروهای بین‌المللی ناتو به میان کشیده شد. کرزی گفت، کشورش یک دههٔ دیگر نیز نیازمند کمک‌هاست. وی در گفتگویی از ناتو خواست، پس از سال ۲۰۱۴ بخشی از پولی را که از محل خروج نیروهای شان از افغانستان صرفه‌جویی می‌شود، در اختیار افغانستان قرار دهد.

کرزی می‌خواهد، این پول را بیش از همه برای نیروهای امنیتی در نظر گیرد که قرار است، تا سال ۲۰۱۴ به بیش از ۴۰۰ هزار سرباز و مامور پولیس بالغ شوند. ارزیابی‌های "افغان آنالیست نت ورک" دستمزد این عده را تا شش میلیارد یورو برآورد می‌کند. آنهم برای کشوری که در حال حاضر، تنها ۱,۳ میلیارد یورو درآمد دولتی دارد. آلمان که سالانه یک میلیارد یورو صرف نیروهایش در دامنهٔ هندوکش می‌کند، بر اساس حساب و کتاب‌های کرزی باید نزدیک به ۵۰ میلیون یورو به افغان‌ها بدهد، به علاوهٔ ۴۳۰ میلیون یورویی که تاکنون سالانه برای بازسازی افغانستان پرداخت کرده است.

از سال ۲۰۱۰ کمک‌ها به افغانستان به صورت مشروط پرداخت می‌شود؛ مشروط بر اینکه دولتی شایسته در راس کار باشد. به گفتهٔ وزارت انکشاف آلمان در سال جاری هم اصلاحاتی که دولت موفق به انجام شان شد، کمک‌ها را به افغانستان سرازیر کرده است؛ اصلاحاتی نظیر برپایی کمیتهٔ نظارت برای مبارزه با رشوت خواری و ارایهٔ طرح قانونی برای تطبیق قوانین افغانستان با کنوانسیون‌های سازمان ملل متحد در مبارزه با فساد. با این همه از تحقیقات علیه مقام‌های فاسد دولتی تاکنون کمتر شنیده شده است.

پیشنهاد مناقصه

سفارت پاکستان

کابل

مناقصه ها برای انتقال بقایای مخروبه ها وپارچه های سنگ که مجموعه یی از ساختمان تخریب شده محیط سفارت در کارته پروان است، پذیرفته میشود.

این کار که شامل انتقال، ترانسپورتیشن و بارگیری است، تقریباً ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ لاری میشود.

سایر تفصیلات به اثر تقاضا به آدرسی که در ذیل تذکارداده شده، قابل دستیاب است.

پیشنهادات مهر شده باید در مدت ۱۵ روز بعد از نشر این اعلان به سفارت پاکستان به کارته پروان برسد.

مدیر تحریرات

سفارت جمهوری اسلامی پاکستان

کارته پروان - کابل

نمره تماس: ۰۰۹۳ - ۲۰۲ ۲۰۲ ۷۴۵/ ۶

معیار های بین المللی حقوق بشر برای تطبیق قوانین

توقیف: استعمال زور: باید قوه تنها بخاطر تطبیق قانون و مطابق قانون استعمال شود.

هیچ استثنا و عذری برای استعمال زور خلاف قانون، مجاز نیست.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

اراده ورځپاڼه یوازې دسرلیکنې ننګه کوې، نورې لیکنې دلیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل: ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com
معاون: خادم احمد
موبایل: ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل: ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجنیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنګ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Farhat yar
Editor: Khadem Ahmad
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com